

Надія Бортник

доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри адміністративного та інформаційного права
Навчально-наукового інституту права та психології
Національного університету “Львівська політехніка”,
bnp1969n@gmail.com

Орест Вітик

заступник начальника ГУ ДФС у Львівській області

Марта Малець

асистент кафедри адміністративного та інформаційного права
Навчально-наукового інституту права та психології
Національного університету “Львівська політехніка”,
martamalets90@gmail.com

ХАРАКТЕРИСТИКА ЗАХОДІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ, ЩО ПОСЯГАЮТЬ НА ПУБЛІЧНУ БЕЗПЕКУ ТА ГРОМАДСЬКИЙ ПОРЯДОК

© Бортник Н., Вітик О., Малець М., 2019

Досліджено характеристики заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення, що посягають на публічну безпеку та громадський порядок. Проаналізовано створені в українській адміністративно-правовій науці класифікації заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення. Викладено нове бачення у зв'язку зі змінами, що відбуваються у законодавстві, та із реформуванням правоохоронних органів, зокрема з урахуванням європейських стандартів адміністративної відповідальності. Запропоновано класифікацію заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення, що посягають на публічну безпеку та порядок, з метою підвищення ефективності застосування.

Ключові слова: громадський порядок, публічна безпека, заходи забезпечення провадження, справа про адміністративні правопорушення.

Надежда Бортник,

Орест Витык,

Марта Малец

ХАРАКТЕРИСТИКА МЕР ОБЕСПЕЧЕНИЯ ПРОИЗВОДСТВА ПО ДЕЛАМ ОБ АДМИНИСТРАТИВНЫХ ПРАВОНАРУШЕНИЯХ, ПОСЯГАЮЩИХ НА ПУБЛИЧНУЮ БЕЗОПАСНОСТЬ И ОБЩЕСТВЕННЫЙ ПОРЯДОК

Исследовано характеристики мер обеспечения производства по делам об административных правонарушениях, посягающих на публичную безопасность и общественный порядок. Осуществлен анализ существующих в украинской административно-правовой науке классификаций мер обеспечения производства по делам об административных правонарушениях. Предложено новое видение в связи с изменениями, которые происходят в законодательстве, и с реформированием правоохранительных органов, в том числе с учетом европейских стандартов административной

ответственности. Предложена классификация мер обеспечения производства по делам об административных правонарушениях, посягающих на публичную безопасность и порядок, в целях повышения эффективности применения.

Ключевые слова: общественный порядок, общественная безопасность, меры обеспечения производства, дело об административных правонарушениях.

Nadiia Bortnyk

Head of the Department of Administrative and Information Law
Educational-Scientific Institute of Law and Psychology
Lviv Polytechnic National University,
Doctor of Law, Professor

Orest Vityk

Deputy Chief of the SFS in the Lviv region

Marta Malets

assistant of the Department of administrative and information law
Educational and Scientific Institute of Law and Psychology
Lviv Polytechnic National University

CHARACTERISTICS OF MEASURES TO PROVIDE PROCEEDINGS IN ADMINISTRATIVE DEFENSE MATTERS RESPONSIBLE FOR PUBLIC SECURITY AND PUBLIC ORDER

The article is devoted to the investigation of the characteristics of the measures of ensuring administrative proceedings in cases of violations of public security and the order. The analysis of the existing in the Ukrainian administrative-legal science of the classification of measures to ensure the conduct of cases on administrative violations is carried out, a new vision has been proposed in connection with the changes that occur in the legislation and with the reform of law enforcement agencies, including taking into account European standards of administrative responsibility nostril. The classification of measures to ensure administrative proceedings in the case of administrative violations that adversely affect public security and order in order to increase the efficiency of application is proposed.

Key words: public order, public security, measures to ensure the conduct of the case on administrative violations.

Постановка проблеми. Соціальна значущість забезпечення громадського порядку та публічної безпеки зумовлює важливість такого інституту адміністративно-правової науки, як примусові заходи. В системі адміністративно-примусових заходів особливе місце в провадженнях у справах про адміністративні правопорушення займають заходи забезпечення як правовий інструмент процесуального впливу на правопорушника, який застосовують у межах адміністративного правопорушення. Указані заходи відіграють важливу роль в охороні громадського порядку та забезпеченні публічної безпеки як засіб припинення протиправної поведінки та спосіб ліквідації протиправної ситуації. Необхідність застосування заходів забезпечення провадження зумовлена не тільки характером вчиненого проступку, але й обставинами здійснення, які потрібно встановити.

Аналіз дослідження проблеми. Серед вітчизняних вчених-адміністративістів проблематику заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення, що посягають на публічну безпеку та громадський порядок, досліджували О. М. Бандурка, Ю. П. Битяк, А. С. Васильєв, І. П. Голосніченко, С. Т. Гончарук, Є. В. Додін, Л. В. Коваль, А. Т. Комзюк, В. К. Колпаков, В. Л. Ортинський, О. І. Остапенко, М. М. Тищенко, В. К. Шкарупа та ін. Однак, незважаючи на доктринальні напрацювання у сфері досліджуваних питань, адміністративне законодавство в частині правового регулювання відносин щодо застосування заходів забезпечення провадження у

справах про адміністративні правопорушення, пов'язаних із правопорушеннями у сфері забезпечення публічної безпеки та громадського порядку, не повною мірою відповідають вимогам у контексті захисту прав і свобод людини.

Метою статті є характеристика заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення, що посягають на публічну безпеку та громадський порядок.

Виклад основного матеріалу. Згідно з Конституцією України держава зобов'язується гарантувати права і свободи людини і громадянина, залишаючи за собою право вимагати від громадян правомірної поведінки, а громадяни мають право вимагати від держави реального забезпечення прав і свобод, їх захисту, поновлення, притягнення до відповідальності винних осіб, оскарження неправомірної поведінки представників правоохоронних органів, виплати компенсації за неправомірну поведінку стосовно них [1, с. 136].

Провадження у справах про адміністративні правопорушення є найбільшим юрисдикційним провадженням за кількістю розглянутих матеріалів, відповідних органів (посадових осіб), уповноважених вирішувати такі справи та приймати рішення. Зазначена діяльність вторгається практично в усі сфери діяльності суспільства. З урахуванням наслідків, що спричиняє недотримання встановлених правил, певне коло правовідносин може регулюватися за допомогою їх учасників, з їхньої ініціативи, тобто функції контролю за дотриманням правових норм покладаються на суб'єктів цих правовідносин з урахуванням принципу рівності [2, с. 7]. Водночас заходи забезпечення є процесуальними інструментами, які використовують відповідні державні органи (посадові особи) в ході юрисдикційної діяльності. Що стосується групи заходів забезпечення провадження в системі заходів адміністративного примусу, то треба зазначити, що на сучасному етапі розвитку науки адміністративного права важливе значення для систематизації заходів адміністративного примусу набуло внесення названої групи заходів в окрему главу Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП).

Як зауважив А. В. Пугач, істотна роль заходів забезпечення у провадженнях у справах про адміністративні правопорушення зумовлена не особливою специфікою, а правовою регламентацією [3, с. 259]. Дії, що виконуються після вчинення адміністративного правопорушення, повинні сприяти забезпеченню провадження у справах і виявленню доказів, якщо вони мають процесуальну форму. У цьому контексті, з метою вдосконалення процесу адміністративного провадження, необхідно збільшити кількість заходів забезпечення. Таку позицію надалі врахував законодавець, розширивши коло заходів забезпечення.

Відповідно до статті 260 КУпАП з метою припинення адміністративного правопорушення, встановлення особи порушника, складання протоколу про адміністративне правопорушення, якщо неможливо скласти його на місці виявлення адміністративного правопорушення, забезпечення своєчасного та правильного розгляду справи про адміністративне правопорушення та виконання прийнятої у справі постанови уповноважена особа має право в межах повноважень застосовувати такі заходи забезпечення провадження: доставлення; адміністративне затримання; особистий огляд, огляд речей та транспортного засобу, що знаходяться при фізичній особі; огляд належних юридичній особі приміщень, територій, речей і документів, які зберігаються там; вилучення речей і документів; відсторонення від керування транспортним засобом; огляд на стан алкогольного сп'яніння; скерування на медичний огляд для виявлення стану сп'яніння; затримання транспортного засобу, заборона його експлуатації; тимчасове затримання товарів, транспортних засобів та інших речей; привід; тимчасова заборона діяльності; поміщення у спеціальні установи іноземних громадян або осіб без громадянства, які підлягають адміністративному видворенню за межі України у формі примусового видворення [4].

У КУпАП закріплено, що законодавство про адміністративні правопорушення складається із КУпАП та законів України про адміністративні правопорушення. Видання інших законодавчих актів, що встановлюють будь-які інші заходи забезпечення, заборонено, а наведений перелік заходів нині є вичерпним. Зауважимо, що правова регламентація застосування заходів забезпечення здійснюється не тільки на підставі КУпАП.

У КУПАП у деяких випадках передбачено, що безпосереднє правове регулювання окремих процесуальних дій визначається Кабінетом Міністрів України або відповідним центральним органом виконавчої влади. Наприклад, умови утримання затриманих осіб, норми харчування та порядок медичного обслуговування таких осіб визначено постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2018 № 1150 “Про норми харчування осіб, які тримаються в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах Державної кримінально-виконавчої служби, місцях тимчасового тримання Державної прикордонної служби, ізоляторах тимчасового тримання, приймальниках-розподільниках для дітей та інших місцях тримання Національної поліції та спеціально відведених місцях для тимчасового тримання (ізоляторах тимчасового тримання) Служби безпеки” [5].

Не можна обійти увагою нормативно-правові акти центральних органів виконавчої влади, що регулюють порядок здійснення окремих процесуальних дій співробітниками відповідних відомств (зокрема поліцейськими). Серед таких виокремимо, наприклад, наказ МВС України від 6 листопада 2015 року № 1376 “Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції”; наказ МВС України, МОЗ України від 9 грудня 2015 року № 1452/735 “Про затвердження Інструкції про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп’яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції” та інші [6; 7].

Розглядаючи поняття заходів забезпечення провадження, зауважимо, що О. І. Остапенко та О.Л. Хитра вважають, що ці примусові засоби впливу – це забезпечувальні, допоміжні, несамотійні заходи, за допомогою яких вирішують тактичні завдання провадження [8, с. 37–38]. Будучи за джерелом походження похідними від матеріального примусу, процесуальні примусові засоби виконують у правоохоронному регулюванні службову, допоміжну роль. Їх призначення полягає у створенні умов для реалізації матеріальної норми.

Розгорнуте трактування поняття пропонує М. В. Ковалів, визначаючи примусові заходи адміністративно-правового забезпечення як встановлені адміністративно-процесуальними нормами способи, прийоми та дії, що полягають у вторгненні в сферу прав і свобод особи, підозрюваної у вчиненні правопорушення, у межах провадження у справі про ці правопорушення спрямовані на виявлення знарядь і предметів, встановлення особи порушників, виявлення, закріплення та залучення до справи доказів, створення інших умов для об’єктивного, всебічного та повного розгляду справи, з метою реалізації норм матеріального права, що встановлюють відповідальність за адміністративні правопорушення, та інших адміністративно-правових санкцій [9, с. 244].

Вивчення юридичних джерел дає підстави зарахувати до заходів адміністративно-процесуального примусу примусові заходи, спрямовані на виявлення правопорушень, встановлення особи порушників, відшукування доказів, створення інших умов для об’єктивного, всебічного та повного розгляду справи, з метою реалізації норм матеріального (переважно адміністративного) права, що встановлюють відповідальність за правопорушення, та реалізації деяких інших адміністративно-правових санкцій.

Багато вчених визначали місце адміністративно-процесуальних заходів у системі заходів адміністративного примусу. Оскільки ці заходи є доволі ефективним і широко розгалуженим комплексом примусових засобів, що використовують для забезпечення громадського порядку та публічної безпеки, необхідна спеціальна систематизація та відповідне законодавче закріплення цих заходів.

На нашу думку, вибір оптимальної класифікації адміністративно-забезпечувальних заходів має теоретичне та практичне значення, сприяє детальнішому вивченню поняття та сутності цих заходів, виявленню притаманних їм рис, з’ясуванню змісту, правової природи, специфіки призначення та підстав застосування. Розглянемо деякі наукові класифікації заходів адміністративного забезпечення, що пропонують вчені.

У дослідженнях С. Л. Дембіцької адміністративно-забезпечувальні заходи за цільовою ознакою поділено на дві групи:

– заходи, які мають на меті забезпечити провадження у справах про адміністративні правопорушення та створюють умови для здійснення провадження, отримання доказів і виконання постанови (наприклад, огляд речей, примусовий огляд тощо);

– заходи, які мають поряд з процесуальною ще й запобіжну мету, запобігаючи настанню шкідливих наслідків [10, с. 73–74].

Прикладом може слугувати адміністративне затримання особи, доставленої для залучення до адміністративної відповідальності в порядку ст. 178 КУпАП (розпивання алкогольної продукції у заборонених місцях). На наш погляд, наведена класифікація прийнятна, проте з деякими уточненнями. Адміністративно-запобіжні заходи примусу доцільно поділяти на застосовувані лише з метою забезпечування, без інших цілей, і на застосовувані із забезпечувальною та одночасно з іншою метою.

Заходи адміністративно-правового характеру в деяких випадках є заходами адміністративного припинення, якщо вони спрямовані безпосередньо на припинення протиправного діяння, запобігання суспільно небезпечним наслідкам. Можуть бути заходами адміністративно-процесуального забезпечення, коли правопорушення вже вчинено, ці заходи застосовують для збирання доказів, встановлення ступеня вини правопорушника, та заходами адміністративного попередження, коли спрямовані на запобігання правопорушенням.

Тільки до забезпечувальних належать такі заходи: огляд на стан алкогольного сп'яніння; скерування на медичний огляд на стан сп'яніння; тимчасове затримання товарів, транспортних засобів та інших речей; привід.

Заходами, що застосовують у забезпечувальних і в інших цілях, є: доставляння; адміністративне затримання; особистий огляд, огляд речей та транспортного засобу, що знаходяться при фізичній особі; огляд належних юридичній особі приміщень, територій, речей і документів, які там виявлено, вилучення речей і документів; відсторонення від керування транспортним засобом відповідного виду; затримання транспортного засобу, заборона експлуатації; тимчасова заборона діяльності.

Більшість розглянутих заходів, виконуючи під час реалізації поставлене завдання із процесуального забезпечення провадження у справі про адміністративне правопорушення, здатні досягати або істотно сприяти досягненню інших цілей (наприклад, попередження та припинення правопорушення, залучення порушника до відповідальності та накладення адміністративного стягнення), лише невелика кількість заходів ставить тільки процесуальні цілі [11, с. 18–19]. Однак головною метою є адміністративно-забезпечувальна, а інші цілі непрямі, супутні в досягненні основної.

А. В. Пугач поділяє заходи адміністративно-процесуального забезпечення, які застосовують органи поліції залежно від виконуваних функцій у межах провадження, на заходи, що забезпечують участь зобов'язаних осіб у провадженні у справі про адміністративне правопорушення (доставляння, адміністративне затримання), та заходи, спрямовані на отримання доказів (особистий огляд, огляд речей та транспортного засобу фізичної особи) [12, с. 102].

За суб'єктами, щодо яких застосовують заходи, адміністративно-запобіжні заходи можна поділити на застосовувані стосовно: фізичних осіб; юридичних осіб; фізичних та юридичних осіб.

За характером обмежень права, що містяться у примусових заходах, доцільно розмежовувати адміністративно-забезпечувальні заходи:

– щодо обмеження особистих немайнових прав. Суть заходів полягає у тому, що їх реалізація може супроводжуватися обмеженнями конституційного права недоторканості особи;

– пов'язані із обмеженням майнових прав. Ці заходи спрямовані на обмеження або позбавлення особи права володіння, користування чи розпорядження майном, застосовні до конкретної особи, що володіє майном;

– примусові заходи організаційного характеру. Застосування цих заходів дає змогу добитись бажаної поведінки суб'єкта, змінивши ритм та режим роботи підприємства, організації.

За критерієм функцій заходів процесуального примусу можна виділити заходи забезпечення припинення, мета застосування яких – реалізація норм матеріального права за допомогою припинення ухилення особи від виконання функціональних обов'язків. Призначення заходів полягає у створенні умов для подальшого здійснення адміністративно-процесуальних заходів, спрямованих на отримання доказів та забезпечення виконання адміністративних покарань та притягнення правопорушника до відповідальності. Сутність цієї групи заходів полягає у здійсненні

компетентними органами (посадовими особами) законодавчо врегульованих процесуальних дій, які зовні виражаються у примусовому впливі на об'єкт правозастосування через обмеження свободи поведінки та пересування правопорушників або осіб, яких підозрюють у вчиненні адміністративного проступку. Підстава для застосування заходів – вчинення адміністративного правопорушення. Особливістю цих заходів є подвійність функціональної спрямованості, їх мета – припинення адміністративного правопорушення та процесуально забезпечувальні цілі. У ході застосування цих заходів може досягатися не тільки мета припинення адміністративного правопорушення, а й суспільно небезпечного діяння. Такими заходами є доставлення, адміністративне затримання, затримання транспортного засобу, заборона експлуатації та відсторонення від керування транспортним засобом; заходи, спрямовані на отримання доказів.

Головна мета цих заходів полягає в одержанні інформації, яку можна покласти в основу висновку у справі про адміністративне правопорушення, встановлення за допомогою примусових заходів факту адміністративного правопорушення, особи порушника, виявлення та дослідження доказів для встановлення об'єктивної істини у справі.

Відповідно до ст. 251 КУпАП доказами у справі про адміністративне правопорушення є фактичні дані, на підставі яких суддя, орган, посадова особа, у провадженні яких перебуває справа, встановлюють наявність або відсутність події адміністративного правопорушення, винність особи, яку притягають до адміністративної відповідальності, інші обставини, що мають значення для правильного вирішення справи.

Особливістю таких заходів є те, що їх можуть застосовувати не тільки щодо особи, яка вчинила адміністративне правопорушення, а й щодо інших осіб, які мають інформацію щодо вищевказаних фактичних даних (наприклад, вилучення предмета дрібного розкрадання у особи, якій він переданий на зберігання або продаж).

До цієї групи заходів належать: особистий огляд, огляд речей, огляд транспортного засобу, що знаходяться при фізичній особі; огляд приміщень, що належать юридичній особі, території, речей і документів, що виявлені там; вилучення речей і документів; огляд на стан алкогольного сп'яніння; медичний огляд на стан сп'яніння. Доволі велику кількість різноманітних заходів цієї групи об'єднує єдине процесуальне призначення, що полягає в отриманні об'єктивних даних, за допомогою яких можна дійти логічно правильного й обґрунтованого висновку у конкретній справі про адміністративне правопорушення. Для застосування зазначених заходів передбачено підстави:

- вчинення особою діяння, яке містить ознаки адміністративного правопорушення або іншого протиправного посягання;

- достовірна, об'єктивна й обґрунтована інформація про те, що особа приховує знаряддя вчинення правопорушення, предмети, здобуті протиправним шляхом, або інші предмети, які можуть мати істотне значення для встановлення об'єктивної істини у справі про адміністративне правопорушення;

- заходи, спрямовані на виконання постанови у справі про адміністративне правопорушення.

Основна мета цієї підгрупи заходів полягає у забезпеченні своєчасного та повного виконання винесеної постанови, тобто можливості реалізації адміністративного покарання після призначення. Ці заходи застосовують, коли є підстави вважати, що особа, яку притягають до адміністративної відповідальності, може не погоджуватись добровільно виконати винесену постанову. До цих заходів належать, наприклад, примусове стягнення накладеного штрафу, вилучення документів щодо права на полювання тощо.

З примусових заходів, передбачених КУпАП, до цієї групи можна зарахувати лише тимчасове затримання транспортних засобів та інших речей, помещення в спеціальні установи іноземних громадян або осіб без громадянства, які підлягають адміністративному видворенню за межі України.

Особливістю цієї групи заходів є те, що вони можуть застосовуватися тільки стосовно осіб, яким призначено адміністративне покарання, лише в разі ухилення цих осіб від своєчасного виконання покарання. Зауважимо, що право застосування такого примусу виникає у посадовій особи тільки після накладення покарання та набрання постановою законної сили. У межах наукової статті аналізуватимемо не всю систему заходів забезпечення провадження, а тільки частину заходів,

можливість застосування яких передбачено чинним законодавством у зв'язку із вчиненням адміністративних правопорушень, що посягають на публічну безпеку та громадський порядок, правом скористатись якими наділені поліцейські.

Заходи забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення, що посягають на публічну безпеку та громадський порядок, за характером обмежень права розподілено на заходи обмеження особистих немайнових прав і заходи, пов'язані із обмеженням майнових прав.

Заходами, що обмежують особисті немайнові права, є доставлення, адміністративне затримання, привід, огляд на стан алкогольного сп'яніння, направлення на медичний огляд на стан сп'яніння та особистий огляд. До заходів, пов'язаних із обмеженням майнових прав, належить огляд речей, що є при фізичній особі, огляд належних юридичній особі приміщень, територій, речей і документів, виявлених там, вилучення речей і документів.

За функціями заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення, що посягають на публічну безпеку та громадський порядок, їх розмежовують на заходи припинення та заходи, спрямовані на отримання доказів. До заходів припинення належать доставлення та адміністративне затримання.

Видалення громадян із місця вчинення адміністративного правопорушення з доставлянням до територіального органу Національної поліції дає змогу припинити протиправні дії правопорушників, а застосоване адміністративне затримання не дасть змогу продовжити адміністративне правопорушення. Заходами, спрямованими на отримання доказів, є особистий огляд, огляд речей, знайдених у фізичної особи, огляд приміщень, територій, речей і документів, виявлених там, вилучення речей і документів, огляд на стан алкогольного сп'яніння; скерування на медичний огляд для встановлення стану сп'яніння, привід.

Як видно з наведених класифікацій, такі заходи, як доставлення, адміністративне затримання, належать до заходів, які обмежують особисті немайнові права, одночасно є заходами припинення, а особистий огляд, огляд речей, вилучення речей і документів вважаються заходами, що обмежують майнові права громадян, спрямованими на отримання доказів.

Зарахування тих самих заходів забезпечення до різних груп залежно від класифікації не перешкоджає науковому дослідженню. Більшості заходів забезпечення провадження, застосовуваних у справах про адміністративні правопорушення, що посягають на публічну безпеку та громадський порядок, притаманна комплексна спрямованість, що не суперечить процесуальному характеру цих заходів.

Аналіз заходів забезпечення та заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення, що посягають на публічну безпеку та громадський порядок, дає можливість визначити характерні риси:

– за суттю вони похідні від матеріального права, відіграють допоміжну роль, їх призначення полягає у створенні умов для реалізації матеріальної норми, основна мета – забезпечити своєчасний розгляд справи про адміністративне правопорушення. Проміжна мета – припинення протиправної поведінки, встановлення факту вчинення правопорушення і особи порушника, створення умов для з'ясування обставин, виявлення, дослідження, закріплення доказів та запобігання правопорушенням;

– головне призначення заходів – виконання завдань, що впливають із провадження у справах про адміністративні правопорушення;

– застосовують їх за наявності порушеної справи про адміністративне правопорушення, об'єктом якого є суспільні відносини, що посягають на публічну безпеку та громадський порядок; під час реалізації може обмежуватись конституційне право недоторканості особи;

– застосовують їх уповноважені особи, вони урегульовані нормами адміністративного права, спрямовані на виконання юридичних обов'язків; у певній процесуальній формі; реалізуються у межах особливої правоохоронної (адміністративно-юрисдикційної) діяльності компетентних державних органів;

– сфера використання цих заходів – провадження у справах про адміністративні правопорушення; застосовуються до осіб, процесуальний статус яких встановлено законом.

Висновки. Дослідження різних визначень заходів забезпечення, наявних у наукових працях, дає підстави для висновку, що заходами забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення, які посягають на публічну безпеку та громадський порядок, є встановлені адміністративно-процесуальними нормами способи владного впливу організаційно-правового характеру, що застосовують Національна поліція та інші компетентні адміністративно-публічні органи, їх посадові особи, суди щодо фізичних осіб, які вчинили зазначені адміністративні правопорушення, передбачені КУпАП та законами України. Зазначені заходи спрямовані на встановлення фактичних обставин адміністративних правопорушень, отримання відомостей про осіб, які їх вчинили, виявлення та фіксацію доказів, забезпечення розгляду справ, виконання винесених рішень. Незважаючи на визначення в окремих випадках функції припинення адміністративних правопорушень, заходи забезпечення застосовуються тільки у межах названого провадження і утворюють самостійну групу заходів адміністративного примусу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ковалів М. В., Єсімов С. С., Лозинський Ю. Р. Правове регулювання правоохоронної діяльності: навч. посіб. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 323 с. 2. Єсімов С. С. Правові підстави застосування адміністративних стягнень. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія “Юридичні науки”*. 2013. № 1 (4). С. 5–9. 3. Пугач А. В. Особливості застосування окремих заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення. *Порівняльно-аналітичне право*. 2018. № 2. С. 258–261. 4. Кодекс України про адміністративне правопорушення: Закон України від 07.12.1984 № 8073-Х. *Відомості Верховної Ради Української РСР*. 1984, додаток до № 51. Ст. 1122. 5. Про норми харчування осіб, які тримаються в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах Державної кримінально-виконавчої служби, місцях тимчасового тримання Державної прикордонної служби, ізоляторах тимчасового тримання, приймальниках-розподільниках для дітей та інших місцях тримання Національної поліції та спеціально відведених місцях для тимчасового тримання (ізоляторах тимчасового тримання) Служби безпеки: Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2018 р. № 1150. URL. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-2018-%D0%BF>. 6. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції: наказ МВС України від 06.11.2015 р. № 1376. URL. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15>. 7. Про затвердження Інструкції про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп’яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції: наказ МВС України, МОЗ України від 09.12.2015 р. № 1452/735. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1413-15>. 8. Остапенко О. І., Хитра О. Л. Юрисдикційна діяльність органів, що уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення: навч. посіб. Львів : Растр-7, 2017. 220 с. 9. Ковалів М. В. Провадження у справах про адміністративні правопорушення. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2013. № 3. С. 240–248. 10. Дембіцька С. Л. Класифікація адміністративних заходів в системі адміністративного примусу. *Держава та регіони*. 2018. № 1 (59). С. 71–76. 11. Додин Е. В. Доказательства в административном процессе. Москва: Юридическая литература, 1973. 192 с. 12. Пугач А. В. Класифікація заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2018. № 2. С. 99–104.

REFERENCES

1. Kovaliv M. V., Yesimov S. S., Lozynskiy Yu. R. *Pravove rehulivannia pravookhoronnoi diialnosti* [Legal regulation of law enforcement activities]: navchalnyi posibnyk. Lviv: LvDUVS, 2018. 323 p. 2. Yesimov S. S. *Pravovi pidstavy zastosuvannia administratyvnykh stiahnen* [Legal grounds for administrative penalties]. Visnyk Dnipropetrovskoho universytetu imeni Alfreda Nobelia. Seriya

“Yurydychni nauky”. 2013. № 1 (4). P. 5–9. 3. Puhach A. V. *Osoblyvosti zastosuvannia okremykh zakhodiv zabezpechennia provadzhennia u spravakh pro administratyvni pravoporushennia* [Specific features of the application of separate measures to ensure proceedings in administrative offenses]. Porivnialno-analitychne pravo. 2018. № 2. P. 258–261. 4. *Kodeks Ukrainy pro administratyvne pravoporushennia* [Code of Ukraine on Administrative Offenses]: Zakon Ukrainy vid 07.12.1984 № 8073-Kh. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainskoi RSR. 1984, dodatok do № 51. St. 1122. 5. *Pro normy kharchuvannia osib, yaki trymaiutsia v ustanovakh vykonannia pokaran ta slidchykh izoliatorakh Derzhavnoi kryminalno-vykonavchoi sluzhby, mistsiakh tymchasovoho trymannia Derzhavnoi prykordonnoi sluzhby, izoliatorakh tymchasovoho trymannia, pryimalnykakh-rozpodilnykakh dlia ditei ta inshykh mistsiakh trymannia Natsionalnoi politsii ta spetsialno vidvedenykh mistsiakh dlia tymchasovoho trymannia (izoliatorakh tymchasovoho trymannia) Sluzhby bezpeky* [On the nutrition standards of persons held in penitentiary institutions and detention centers of the State Penitentiary Service, places of temporary detention of the State Border Service, detention centers for detainees, child custody centers and other places of detention of the National Police and temporary detention centers detention facilities) Security Services]: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 27.12.2018 r. № 1150. URL. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-2018-%D0%BF>. 6. *Pro zatverdzhennia Instruksii z oformlennia materialiv pro administratyvni pravoporushennia v orhanakh politsii* [On approval of the Instruction on registration of materials on administrative offenses in the police]: nakaz MVS Ukrainy vid 06.11.2015 r. № 1376. URL. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15>. 7. *Pro zatverdzhennia Instruksii pro poriadok vyavleniia u vodiiv transportnykh zasobiv oznak alkoholnoho, narkotychnoho chy inshoho spianinnia abo perebuвання pid vplyvom likarskykh preparativ, shcho znyzhuiut uvahu ta shvydkist reaktsii* [On approval of the Instruction on the procedure for detecting signs of alcoholic, narcotic or other intoxication or being under the influence of medicines that reduce attention and speed of reaction]: nakaz MVS Ukrainy, MOZ Ukrainy vid 09.12.2015 r. № 1452/735. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1413-15>. 8. Ostapenko O. I., Khytra O. L. *Yurysdyktsiina diialnist orhaniv, shcho upovnovazheni rozghliadaty spravy pro administratyvni pravoporushennia* [Jurisdiction of bodies authorized to hear cases of administrative offenses]: navchalnyi posibnyk. Lviv: Rastr-7, 2017. 220 p. 9. Kovaliv M. V. *Provadzhennia u spravakh pro administratyvni pravoporushennia* [Administrative Offenses Proceedings]. Naukovyi visnyk Lvivskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav. 2013. № 3. P. 240–248. 10. Dembitska S. L. *Klasyfikatsiia administratyvnykh zakhodiv v systemi administratyvnoho prymusu* [Classification of administrative measures in the system of administrative coercion]. Derzhava ta rehiony. 2018. № 1 (59). P. 71–76. 11. Dodyn E. V. *Dokazatelstva v admynystratyvnom protsesse* [Evidence in the administrative process]. Moskva: Yurydycheskaia lyteratura, 1973. 192 p. 12. Puhach A. V. *Klasyfikatsiia zakhodiv zabezpechennia provadzhennia u spravakh pro administratyvni pravoporushennia* [Classification of administrative enforcement proceedings]. Naukovyi visnyk Dnipropetrovskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav. 2018. № 2. P. 99–104.

Дата надходження: 24.04.2019 р.